

TEZ ÖZETLERİ
HABERLER
YENİ YAYINLAR
JEOLOJİ TAKVİMİ
Kanunlar, Tüzükler, Yönetmelikler
YENİ ÜYELER
YİTİRDİKLERİMİZ
YAYIN-MALZEME SATIŞ LİSTESİ

TEZ ÖZETLERİ

ORTA » M m A R M Ä t İRİYAS TAŞLI KAYALAR-
DA YBNt MtBMQ&Al^NTGnUOtIK. VBBteEB, v©
SIBAXtGRAFEK ABAŞTIBUAIAB^

Fuat ÖNDER

(Doktora Tezi 1088)

Orta, Toroslar'da Triyas yaşlı kayalar üzerinde yapılacak olan biostratigrafi projesi MTA-Temel Araştırma Dairesince hazırlanmış sonra doktora tezi olarak; 1976-78 yıllarında toplanan, örnekler ve tünlerden hazırlanmış ince kesit-paleontolojik yıkama örnekleri. Southampton Üniversitesine (İngiltere) götürülmüştür. Üç farklı bölgeden (Kıyıkayseri, Antalya) sekiz ölçülü dikme kesit (toplam yaklaşık 2.200 m.) yapılmış ve toplanan 432 örnekten 850 ince kesit hazırlanmıştır. Bunlardan 20 şeyi örneği mikrofauna için yıkanmış fakat, bog oldukları saptanmıştır. Genellikle kireçtaşı olan örnekler petrografik ve paleontolojik olarak inoelenmiştir. Bu, kireçtaşı örnekleri Folk (1962) ve Dunham (1962)'a göre sınıflandırılmış, ince kesit fotoğraflanıyla birlikte; Hadim civarında seçilen oniki örnek üzerindeki negatif "shadromaster" fotoğrafları, paleontolojik amaçla hazırlanmıştır. Paleontolojide çalışmalarda foraminiferler, konoantiar ve holothurian sclerites'lar tamamlanmıştır; Özellikle konodontlar için toplanan, M- örnekten bulunan 3575 konodont örneği (2177 tanesi tanımlanabilir şekilde; korunmuş) üzerinde taksonomik çalışmalar yapılmıştır. Genellikle mikritlerle bulunan konodont cinsleri, şunlardır: Cratognathodus Mosher, Cypridodella Mosher, Mctymodella Mosher, Uplododella Ulrich ve Bassler, Eliisonia Müller, Enantogoniatodus Mosher ve Clark, Eipgondolella Mosher, Gladiogondolella Müller, Neoevittella Sudar ve Budurov, Xegondolella Bender ve Stoppel, Meownaeoela Koar, Farachirogathus Clark, Prionidella Ulrich ve Bassler, Prionidina Ulrich ve Bassler, Xajainatulus Sweet ve bir yemi cinsi.

Yapılan araştırmalarda bulunan paleontolojik, sedimentolojik ve stratigrafik veriler, ortamsal yorumlar içinde kullanılmış. Hadim yöresi için, yeni çökme ortamı modelleri önerilmiştir. Çalışmaların özet halindeki, neticeleri şunlardır:

1 — Yalnızca Kadim civarında bulunan Alt Triyas konodontları kötü korunmuş olup çok sınırlı bilgi ödememesine neden olmuştur. Dita-Üst Triyas konodontlarına ait detaylı bilgiler Antalya'de elde edilmiştir.

ve iyi korunmuş örneklerden elde edilmiştir.

2 — Hadim'de Alt Triyas konodontları (Eurasia ve Paracriogonafus) kıyasal lagünleri karakterize eden sığsa Mreçtaşlarında bulunurlar.

3 — Antalya'da Orta-Ost Triyas konodont türleri, (Üst Triyas, Epirotelia, Gladigondolella, Neocavittella, Neogondolella, Neolindodella, Prionidella, Prionidina ve Xaniognathus) daha derin sularda bulunur, muhtemelen pelajik kireçtaşlarında karakteristiktir.

4 — Hadim civarındaki Triyas kayaları genellikle Oolitik kireçtaşı, killi kireçtaşı, renkli şeyler, kumtaşı ve konglomeralardır. Soğuk Pinar Dere (THA) kesiti bu bölge için tip kesit olarak tanımlanmıştır. Antalya civarında ise Triyas kayaları genellikle Mreçtaşlarıdır. Teke Dağı (TT) kesiti de bölge için tip kesit olarak tanımlanmıştır.

5 — Hadim civarı için on yedi kireçtaşı türü tespit edilmiştir (mikrit, intramikrit, biyomikrit, biyoklastik mikrit, Oosparit, dolomitize oosparit, foraminiferli biyosparit, dotomikrit, biyosparit, intrasparit, intraklastik mikrosparit, mikrosparit, algli tdyomikrosparit istroma. tolit, dolomitize intraklastik Mosparit, Cretolitik intraoosparit, foraminiferli Oosparit ve pelsparit) ve bunların ortamsal yorumları tartışılarak, yeni bir çökme ortamı modeli önerilmiştir. Bu bölge için önerilen ortam gelgit lagünü olup bu kıyasal lagünün çeşitli evreleri açıklanmıştır.

6 — Antalya civarı için sekiz kireçtaşı türü tespit edilmiştir (mikrit, biyomikrit, paketlenmiş Wyomikrit, kırmızı paketlenmiş biyomikrit, ağır gri paketlenmiş biyomikrit, sparse biyomikrit, kırmızı sparse biyomikrit ve açık gri sparse biyomikrit). Bu kayalar Avusturya Alplerindeki HaEstatt fasiyesine bensemekte ve çökme ortamları, okyanus havzalarında tepelikler üzerinde depolanmış çökeltiler olarak yorumlanmaktadır.

7 — Triyas foraminiferleri yalnızca Soğuk Pinar Dere Ost Triyas Mreçtaşlarında, Teke Dağı Üst Triyas kireçtaşlarında ve Kayseri civarı, Üst Triyas dolomitize kireçtaşlarında bulunmuş ve tanımlanmışlardır.